

Sygn. I C 235/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: st. sekr. sądowy Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o. o. w B.

przeciwko (...) w C.(...)

o zapłatę

orzeka

1. zasądza od pozwanego (...) w C. (...)na rzecz powoda (...) sp. z o. o. w B. kwotę 18 139,30 zł (osiemnaście tysięcy sto trzydzieści dziewięć złotych trzydzieści groszy) z odsetkami równymi sumie dwustu procentowej podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim, i 2% od dnia 22.12.2015 roku do dnia zapłaty i kwotę 135,11 zł (sto trzydzieści pięć złotych jedenaście groszy) z odsetkami równymi sumie dwustu procentowej podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim, i 2% od dnia 04.01.2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) w C. (...)na rzecz powoda (...) Sp. z o. o. w B. kwotę 5731 zł (pięć tysięcy siedemset trzydzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt **IC 235/16**

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2016 r. (data nadania w placówce pocztowej) powód (...) sp. z (...). wniósł pozew przeciwko (...) w C. (...)żądając wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenia 18139,30 zł tytułem należności za dostarczony towar z odsetkami od dnia 22 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz 135,11 zł tytułem wyliczonych odsetek za okres od dnia płatności do dnia wniesienia pozwu wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Odsetki powód określił w wysokości odpowiadającym odsetkom za zwłokę określanych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Powód wnosił także o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2016 r. referendarz sądowy stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty (zarządzenie k. 65 akt).

Zarządzeniem z dnia 19 lutego 2016 r. sprawa została skierowana do rozpoznania w trybie zwykłym (zarządzenie k. 66 akt).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) w C. (...) nie kwestionował istnienia zobowiązania wobec powoda. Przyznał, że żądanie powoda co do zasady jest uzasadnione, a opóźnienia w płatnościach spowodowane są jego bardzo trudną sytuacją finansową, która zmusza go do podejmowania ciężkich wyborów dotyczących kolejności spłaty długów. Szpital wniósł o rozłożenie spłaty zadłużenia na 6 równych miesięcznych rat oraz podniósł, iż jest gotów do zawarcia ugody z powodami. Ponadto wnosił o nieobciążanie go kosztami procesu z uwagi na bardzo trudną sytuację finansową.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powoda (...) sp. z (...) oraz (...) w C. (...) łączyły umowy: nr (...) z dnia 18 sierpnia 2014 r. nr (...) (...) z dnia 27 stycznia 2015 r. nr (...) (...) z dnia 22 czerwca 2015 r., nr (...) (...) z dnia 12 stycznia 2015 r., nr (...) (...) z dnia 11 sierpnia 2015 r., nr (...) (...) z dnia 13 października 2015 r. , nr (...) (...) z dnia 29 stycznia 2015 r., nr (...) (...) z dnia 31 sierpnia 2015 r., na podstawie których powód miał dostarczać Szpitalowi leki do do apteki szpitalnej, wymienione w odrębnym zestawieniu, stanowiącym załączniki do umów. Szpital zobowiązał się zapłacić cenę za dostarczony mu towar w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury VAT. Strony w § 6 ust. 8 ustaliły, iż zamawiający jest zobowiązany do zapłaty odsetek w wysokości ustawowej. (dowód: kserokopie umów k. 13-42 akt).

Powód dostarczył pozwanemu Szpitalowi zamówione przez niego leki, a następnie wystawił z tego tytułu faktury VAT na łączną kwotę 18139,30 zł:

- nr F (...) z dnia 13 października 2015 r. na kwotę 1738,80 zł z terminem płatności 12 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 13 października 2015 r. na kwotę 902,66 zł z terminem płatności 12 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 14 października 2015 r. na kwotę 410,55 zł z terminem płatności 13 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 14 października 2015 r. na kwotę 3297,35 zł z terminem płatności 13 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 14 października 2015 r. na kwotę 95,04 zł z terminem płatności 15 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 16 października 2015 r. na kwotę 1360,71 zł z terminem płatności 15 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 16 października 2015 r. na kwotę 3808,08 zł z terminem płatności 15 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 19 października 2015 r. na kwotę 169,08 zł z terminem płatności 18 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 19 października 2015 r. na kwotę 108,22 zł z terminem płatności 18 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 20 października 2015 r. na kwotę 172,80 zł z terminem płatności 19 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 20 października 2015 r. na kwotę 129,60 zł z terminem płatności 19 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 20 października 2015 r. na kwotę 740,79 zł z terminem płatności 19 listopada 2015r.,
- nr F (...) z dnia 23 października 2015 r. na kwotę 1682,64 zł z terminem płatności 22 listopada 2015 r.,
- nr F (...) z dnia 26 października 2015 r. na kwotę 156,56 zł z terminem płatności 25 listopada 2015r.
- nr F (...) z dnia 26 października 2015 r. na kwotę 611,06 zł z terminem płatności 25 listopada 2015 r.
- nr F (...) z dnia 26 października 2015 r. na kwotę 2745,36 zł z terminem płatności 25 listopada 2015

dowód: faktury VAT – k. 43-58 akt

(...) w C. (...) odbierał zamówione leki, jednakże nie uregulował za nie należności.

bezsporne

Powód wystosował notę odsetkową z wyliczeniem należności od wskazanych w fakturach terminów płatności do dnia 21 grudnia 2015 r. na łączną kwotę 135,11 zł. Ponadto pismem datowanym na dzień 1 grudnia 2015 r. wezwał pozwanego do zapłaty należności, które wynikały z w/w z zastrzeżeniem, że w przypadku braku dokonania wpłaty sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego. Pozwany Szpital na to wezwanie nie odpowiedział. (dowód: wyliczenie odsetek k. 59 akt, wezwanie do zapłaty wraz z załącznikiem i potwierdzeniem nadania – k. 60-62 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: pozwu k. 3-6 akt, odpisu z KRS k. 11-12, 91 akt, kserokopii umów k. 13-41 akt, zamówień i faktur k. 43-58 akt, kserokopii zestawienia odsetek k. 59 akt, wezwania do zapłaty k. 60-62. bilansu k. 72-78 akt.

Sąd jako wiarygodne ocenił dokumenty, gdyż ich prawdziwość nie budzi wątpliwości i żadna ze stron w toku procesu ich nie kwestionowała.

Pozwany nie kwestionował wysokości należności dochodzonej pozwem oraz faktu, iż dotychczas kwoty dochodzone pozwem nie zostały przez niego zapłacone. Pozwany wnosił tylko o rozłożenie należności na raty ze względu na swoją trudną sytuację majątkową.

W tej sytuacji Sąd uwzględnił wszystkie dokumenty dołączone do pozwu i złożone przez strony. Przedłożone dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. Sąd uznał, iż dołączone dokumenty stanowią uzupełnienie dowodów stanowiących załącznik do pozwu i dlatego mogą stanowić podstawę do wydania w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Strony niniejszego procesu łączyła umowa dostawy. Zgodnie z art. 605 k.c. przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzecz i do zapłacenia ceny.

W sprawie niniejszej bezspornym było, iż dostawca spełnił swój obowiązek i dostarczył towar – leki, których dotyczyły zawarte między stronami umowy, zaś odbiorca odebrał te rzeczy, lecz za odebrane rzeczy, stosownie do wystawionych faktur VAT nie uiścił należności, mimo upływu terminu w nich wskazanego, a ustalonego zgodnie z § 4 ust. 1 umów.

Powodowie dochodzili więc należności stanowiącej sumę wynagrodzeń za dostarczone produkty, stwierdzone fakturami dołączonymi do pozwu, wynoszącą łącznie 18139,30 zł oraz skapitalizowane odsetki w związku z opóźnieniem w realizacji płatności zgodnie z wystawionymi fakturami w łącznej kwocie 135,11 zł. Razem dawało to kwotę 18274,41 zł, dochodzoną pozwem.

Strona pozwana nie kwestionowała tych należności, nie podważała sposobu wyliczenia kwoty skapitalizowanych odsetek. Do dnia wytoczenia powództwa nie uregulowała swych zobowiązań, ale jednocześnie nie negowała, że w/w należności należą się powodowi. W tej sytuacji Sąd zasądził dochodzoną pozwem kwotę zgodnie z żądaniem pozwu.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W niniejszej sprawie termin zapłaty należności upływał w terminach określonych w fakturach. Skoro pozwany nie uiścił należności w terminie płatności, od dnia następnego należą się wierzycielowi odsetki ustawowe - zgodnie z art. 359§ 2 k.c. w zw. z art. 481§1 k.c..

Zgodnie z art. 55 ust 1. ustawy o zmianach ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2015 poz 1830) do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

W myśl art. 55 ust 2 tej ustawy w przypadku transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe

Z art. 8 ust 1. ustawy wynika, że w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;

2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

2. Termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 30 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, a w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, termin ten nie może przekraczać 60 dni.

3. Strony transakcji handlowej mogą ustalić termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, pod warunkiem że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni. W uzasadnieniu ustawy wskazano, że organy publiczne korzystają z bardziej przewidywalnych, bezpiecznych i trwałych źródeł dochodów, warunki zaś dostępu do finansowania niejednokrotnie są o wiele atrakcyjniejsze niż w przypadku przedsiębiorców. Ustawa wprowadza więc rozwiązanie, zgodnie z którym w umowach, w których organ publiczny występuje w charakterze dłużnika, termin zapłaty za dostarczone towary lub wykonane usługi nie może przekraczać 30 dni od daty doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku. Od tej zasady ustawa przewiduje jednak w ust. 2 i 3 art. 7 dwa wyjątki. Z uwagi na złożoność procedury przyznawania kontraktów na świadczenia usług medycznych, szczególnie rodzaj usług, jakie świadczy sektor służby zdrowia, jego sytuację finansową spowodowaną m.in. specyficznym systemem finansowania oraz nierównoważeniem ponoszonych kosztów osiągniętymi przychodami, w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2-4 u.dz.l., termin nie może przekraczać 60 dni. Ponadto strony transakcji handlowej mogą ustalić termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, pod warunkiem że ustalenie to jest obiektywnie uzasadnione właściwością lub szczególnymi elementami umowy, a termin ten nie przekracza 60 dni. Ustalenie w umowie terminu dłuższego niż 30 dni lub odpowiednio dłuższego niż 60 dni daje wierzycielowi, pod warunkiem spełnienia swojego świadczenia wynikającego z zawartej umowy, uprawnienie do odsetek za zwłokę w wysokości określonej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

W niniejszej sprawie powód zażądał zasądzenia od Szpitala odsetek wynikających z Ordynacji podatkowej, co jest zgodne z wyżej przytoczonymi przepisami i dlatego Sąd żądanie uwzględnił..

Sąd nie uwzględnił natomiast wniosku pozwanego o rozłożenie świadczenia na raty. Stosownie do art. 320 KPC w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W niniejszej sprawie pozwany w odpowiedzi na pozew złożył wniosek o rozłożenie świadczenia na raty, uzasadniając go trudną sytuacją finansową, na dowód czego przedłożył odpis bilansu za rok 2014 i trzy kwartały 2015 r., zestawienia zawierające liczbę hospitalizowanych osób, udzielonych porad i wykonanych badań w 2014 r.

Rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzanego świadczenia jest możliwe tylko „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”, podlegających wyłącznemu uznaniu przez

sąd. Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 KPC, nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 stycznia 2014 r. V ACa 620/13 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 r., syn, akt I ACa 242/12). Strony procesu w chwili powstania zobowiązania były profesjonalistami stale zajmującymi się tego typu działalnością. Pozwany zamawiając u powodowej spółki dostawę leków, znając swoje możliwości finansowe i ograniczenia wynikające z refundowanego systemu zapłaty za udzielane świadczenia, obowiązany był tak ukształtować stosunek zobowiązaniowy z powódką, aby uwzględniał on realia w zakresie czy to ilości zamawianych artykułów, czy też terminu płatności. To na Szpitalu ciąży obowiązek takiego gospodarowania uzyskanymi środkami, aby posiadać aktywa na bieżące regulowanie należności, nie zaś jego kredytowanie przez kontrahentów, wbrew ich woli i ustaleniom umownym. Należy podkreślić, że przychylenie się Sądu do wniosku zobowiązanego i rozłożenie zobowiązania na raty godziłoby w zasadę swobody zawierania umów, a w konsekwencji nieuzasadnioną niczym ingerencją Sądu w obrót gospodarczy.

Dokumentacja pozwanego zawierająca dane opisujące ilość wykonanych świadczeń zdrowotnych wskazuje tylko i wyłącznie na to, że pozwany spełnia swoje cele statutowe. Powoływanie się na nią nie odnosi żadnych skutków prawnych.

Wskazać też należy, że przed tutejszym sądem toczy się wiele procesów cywilnych prowadzonych przeciwko (...) w C. o zapłatę należności z tytułu dostaw leków i urządzeń czy świadczenia usług. Wiele jest też już wszczętych egzekucji, co podnosi sam Szpital. Podmiot, który w sposób świadomy nie realizuje swoich zobowiązań nie może skutecznie domagać się rozłożenia świadczeń na raty.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. przyznając powodowi, jako stronie wygrywającej proces, zwrot opłaty sądowej oraz koszty zastępstwa procesowego zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłatę sądową od pełnomocnictwa.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanego o nieobciążanie go kosztami procesu, stosownie do art. 102 KPC. Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie ujawnił się wypadek szczególnie uzasadniony. Stwierdzić bowiem należy, że to niesumiennie i oczywiście niewłaściwe postępowanie pozwanego doprowadziło do zainicjowania procesu i powstania związanych z nim kosztów. Pozwany prowadził proces w sposób nielojalny. Usiłował go przewlekać poprzez zaproponowanie zawarcia ugody. Następnie nie podjął w tym kierunku żadnych działań, a jego przedstawiciel nie stawiał się na żadnej z rozpraw. Pozwany, z uwagi na swoje postępowanie, nie zasługuje więc na potraktowanie go w uprzywilejowany sposób, a w rezultacie na zwolnienie go z obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

(...)